ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.7.2024
COM(2024) 349 final

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Εφαρμογή του κανονισμού για τα τεχνικά μέτρα [Άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1241]

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή 2

2. Εφαρμογή του κανονισμού 2
2.1. Μέτρηση της προόδου ως προς την επίτευξη των στόχων 3
2.2. Εφαρμογή σε περιφερειακό επίπεδο 4
2.2.1. Βαλτική Θάλασσα 5
2.2.2. Δυτικά ύδατα 5
2.2.3. Βόρεια Θάλασσα 6
2.2.4. Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος 7
2.3. Άλλα θέματα εφαρμογής 9
2.3.1. Κανόνες εφαρμογής 9
2.3.2. Κατευθυνόμενη αλιεία 9

3. Καινοτομία και επιστημονική έρευνα 10
3.1. Εργασίες της ETOEA 11
3.2. Γνωμοδότηση του ICES σχετικά με τα καινοτόμα εργαλεία 11
3.3. Αλιεία για επιστημονικούς λόγους 12
3.4. Δαπάνες για την καινοτομία 13

4. Συμπεράσματα 15

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου[1] (στο εξής: κανονισμός) απαιτεί από την Επιτροπή να υποβάλλει ανά τριετία έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού.

Η παρούσα έκθεση παρέχει επισκόπηση της εφαρμογής του κανονισμού κατά την τελευταία τριετία και βασίζεται στην πρώτη έκθεση που εγκρίθηκε[2] τον Σεπτέμβριο του 2021, καθώς και στην έκθεση σχετικά με τη χρήση των αρμοδιοτήτων που ανατέθηκαν στην Επιτροπή η οποία εγκρίθηκε τον Σεπτέμβριο του 2023[3]. Η κατάρτισή της βασίστηκε στα μέτρα που ελήφθησαν και στις επιστημονικές εξελίξεις, στις γνωμοδοτήσεις της Επιστημονικής, Τεχνικής και Οικονομικής Επιτροπής Αλιείας (ΕΤΟΕΑ) και του Διεθνούς Συμβουλίου για την Εξερεύνηση των Θαλασσών (ICES), καθώς και στις απόψεις των κρατών μελών και των γνωμοδοτικών συμβουλίων και στα σχόλια άλλων ενδιαφερόμενων μερών που απάντησαν στη δημόσια διαβούλευση (επισυνάπτονται στην παρούσα έκθεση ως προσάρτημα Ι). Εξετάζει επίσης τις προσπάθειες που γίνονται στους τομείς της έρευνας και της καινοτομίας όσον αφορά τις δυνατότητες που προσφέρουν για τη συνέχιση της προόδου στην υλοποίηση των στόχων του κανονισμού.

2. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

Σκοπός του εν λόγω κανονισμού είναι να συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της κοινής αλιευτικής πολιτικής (ΚΑΠ), όπως ορίζονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 (στο εξής: κανονισμός ΚΑΠ), καθώς και στην επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης, όπως ορίζεται στην περιβαλλοντική νομοθεσία, επιτυγχάνοντας παράλληλα την κατάλληλη ισορροπία μεταξύ των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών στόχων στο πλαίσιο της ΚΑΠ. Η **αλιεία σε επίπεδα μέγιστης βιώσιμης απόδοσης** (MBA) σε συνδυασμό με την εφαρμογή κατάλληλων τεχνικών μέτρων συμβάλλει σημαντικά στην ενίσχυση της βιωσιμότητας των θαλάσσιων δραστηριοτήτων, καθώς και της ανθεκτικότητας και του ανταγωνισμού στον αλιευτικό τομέα ώστε να παράγονται ποιοτικά τρόφιμα[4]. Η χρήση πιο επιλεκτικών αλιευτικών πρακτικών με σεβασμό για το περιβάλλον συμβάλλει στην αύξηση της απόδοσης των στοχευόμενων ιχθυαποθεμάτων, μειώνοντας παράλληλα τα ανεπιθύμητα (παρεμπίπτοντα) αλιεύματα και τις επιπτώσεις στα ευαίσθητα ενδιαιτήματα.

Για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα των θαλάσσιων πόρων, **πρέπει να προστατευτούν τα θαλάσσια οικοσυστήματα και να περιοριστούν οι επιπτώσεις της αλιείας** σε αυτά. Τα τεχνικά μέτρα συμβάλλουν αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας. Έχουν σχεδιαστεί και ρυθμίζονται ώστε να περιορίζουν τις επιπτώσεις στα ευαίσθητα είδη και στα ευαίσθητα

[1] Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1241 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, σχετικά με τη διατήρηση αλιευτικών πόρων και την προστασία θαλάσσιων οικοσυστημάτων μέσω τεχνικών μέτρων, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1967/2006, (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1380/2013, (ΕΕ) 2016/1139, (ΕΕ) 2018/973, (ΕΕ) 2019/472 και (ΕΕ) 2019/1022 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 894/97, (ΕΚ) αριθ. 850/98, (ΕΚ) αριθ. 2549/2000, (ΕΚ) αριθ. 254/2002, (ΕΚ) αριθ. 812/2004 και (ΕΚ) αριθ. 2187/2005 του Συμβουλίου (ΕΕ L 198 της 25.7.2019, σ. 105).

[2] Η έκθεση: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021DC0583 και το σχετικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=SWD:2021:268:FIN.

[3] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52023DC0520.

[4] Βλ. COM(2024) 235final, Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο: Βιώσιμη αλιεία στην ΕΕ: τρέχουσα κατάσταση και κατευθύνσεις για το 2025.

ενδιαιτήματα που προστατεύονται δυνάμει των οδηγιών για τα πτηνά και τους οικοτόπους, όπως οι περιοχές Natura 2000, καθώς επίσης ώστε να μειώνουν τις επιπτώσεις στα θαλάσσια οικοσυστήματα, συμβάλλοντας έτσι στην εφαρμογή της οδηγίας-πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική (ΟΠΘΣ). Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό λαμβανομένων υπόψη των στόχων της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα[5] και του σχεδίου δράσης για τη θάλασσα[6].

Ο ισχύων κανονισμός μετέφερε υφιστάμενα ουσιώδη στοιχεία προηγούμενων τεχνικών κανονισμών και έδωσε στην Επιτροπή τη δυνατότητα να ορίζει μέτρα που είναι απαραίτητα για τη συνεκτική εφαρμογή του. Επιπλέον, ο κανονισμός καλεί τα κράτη μέλη να συνεργαστούν, στο πλαίσιο των περιφερειακών ομάδων, για τον καθορισμό μέτρων περιφερειακού ενδιαφέροντος τα οποία μπορεί να εγκρίνει η Επιτροπή μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων και παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να θεσπίζουν εθνικά μέτρα για τα ύδατα ή τους στόλους τους.

Ο εν λόγω κανονισμός αποτελεί σημαντικό εργαλείο που συμβάλλει στον μετριασμό των προκλήσεων που αφορούν το κλίμα και τη βιοποικιλότητα και, ως εκ τούτου, είναι απαραίτητος για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για τη θάλασσα, το οποίο εγκρίθηκε τον Φεβρουάριο του 2023 ως παραδοτέο στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 και παρουσιάστηκε ως μέρος της «δέσμης μέτρων για την αλιεία στους ωκεανούς»[7].

2.1. Μέτρηση της προόδου ως προς την επίτευξη των στόχων

Η παρούσα έκθεση εξετάζει την εφαρμογή μέτρων σε περιφερειακό επίπεδο με σκοπό τη συμβολή στην επίτευξη των στόχων του κανονισμού, που είναι οι εξής: βελτιστοποίηση των διαρθρώσεων εκμετάλλευσης, συμβολή στην ελαχιστοποίηση των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων ευαίσθητων θαλάσσιων ειδών και των αρνητικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων της αλιείας στα θαλάσσια ενδιαιτήματα και εφαρμογή μέτρων διαχείρισης της αλιείας για τους σκοπούς της συμμόρφωσης με τις οδηγίες για το περιβάλλον[8].

Προκειμένου να μετρηθεί η βελτιστοποίηση των **διαρθρώσεων εκμετάλλευσης**, το 2020 η ΕΤΟΕΑ αναθεώρησε τον καταλληλότερο δείκτη που πρέπει να χρησιμοποιείται. Αυτό το βήμα συμπληρώθηκε από το JRC[9] τον Φεβρουάριο του 2024, το οποίο ανέλυσε 34 ιχθυαποθέματα που αντιστοιχούν στα είδη που απαριθμούνται στον κανονισμό. Από την ανάλυση αυτή προέκυψε ότι στον Ατλαντικό η αθροιστική επιλεκτικότητα βελτιώνεται τα τελευταία 20 έτη. Ωστόσο το 2021 λίγο λιγότερα από το ήμισυ των αποθεμάτων που αξιολόγησε το ICES παρουσίασαν καλύτερη επιλεκτικότητα (δηλαδή υψηλότερη προστασία των ιχθυδίων) από εκείνη που αντιστοιχεί στη μέγιστη απόδοση ισορροπίας βάσει της τρέχουσας θνησιμότητας λόγω αλιείας. Όσον αφορά τη Μεσόγειο, δύο στα δέκα αποθέματα παρουσίασαν καλύτερη επιλεκτικότητα από εκείνη που αντιστοιχεί στη μέγιστη απόδοση ισορροπίας βάσει της τρέχουσας θνησιμότητας λόγω αλιείας.

Για τους γενικότερους στόχους που συνδέονται με την περιβαλλοντική νομοθεσία, συγκεκριμένοι επιμέρους στόχοι ελήφθησαν από τις οδηγίες για τα πτηνά και τους οικοτόπους, στο πλαίσιο των οποίων προβλέπεται ειδική προστασία για τις περιοχές Natura 2000 και για ορισμένα είδη, καθώς και από τις οριακές τιμές που εγκρίθηκαν δυνάμει της οδηγίας-πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική (ΟΠΘΣ). Τα τελευταία χρόνια έχει σημειωθεί αξιοσημείωτη πρόοδος όσον αφορά τη θέσπιση αυτών των ορίων,

[5] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=celex%3A52020DC0380.

[6] https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:52023DC0102.

[7] https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/policy/common-fisheries-policy-cfp_el.

[8] Άρθρο 3 του κανονισμού 2019/1241.

[9] https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC137030.

ιδίως όσον αφορά τις περιγραφές που χρησιμοποιούνται για να προσδιοριστεί αν τα **ενδιαιτήματα του θαλάσσιου βυθού** βρίσκονται σε καλή περιβαλλοντική κατάσταση[10]. Οι οριακές τιμές της ΟΠΘΣ που συνδέονται με τα **παρεμπίπτοντα αλιεύματα ευαίσθητων θαλάσσιων ειδών** δεν έχουν ακόμη εγκριθεί, και ως εκ τούτου δεν υπάρχουν ακόμη συγκεκριμένοι επιμέρους στόχοι για τον εν λόγω γενικό στόχο.

Παρότι δεν υπάρχουν πλήρως διαθέσιμοι μετρήσιμοι στόχοι, οι επιστημονικές γνωμοδοτήσεις παρέχουν σχετικές πληροφορίες όσον αφορά τη ευαίσθητη κατάσταση ορισμένων ειδών και ενδιαιτημάτων, και ως εκ τούτου τα στοιχεία που απαιτούνται προκειμένου να στηριχθεί η θέσπιση συγκεκριμένων μέτρων.

2.2. Εφαρμογή σε περιφερειακό επίπεδο

Η εφαρμογή σε περιφερειακό επίπεδο αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο του εν λόγω κανονισμού, εξελίσσεται με διαφορετική ταχύτητα και σε διαφορετικό επίπεδο, και στοχεύει στις ανάγκες και τις συνθήκες κάθε θαλάσσιας λεκάνης. Είναι δυνατόν να εγκρίνονται μέτρα ως εθνικά μέτρα ή ως κατ' εξουσιοδότηση πράξη βάσει κοινής σύστασης που υποβάλλουν τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη.

Όσον αφορά τα εθνικά μέτρα, όλα τα κράτη μέλη ενημέρωσαν την Επιτροπή σχετικά με την εφαρμογή μέτρων που πρέπει να εφαρμόζουν οι στόλοι τους για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων στα ύδατα που τελούν υπό την κυριαρχία ή τη δικαιοδοσία τους.

Στην έκθεση του Σεπτεμβρίου του 2023 σχετικά με τη χρήση των αρμοδιοτήτων που ανατέθηκαν δυνάμει του κανονισμού επισημαίνεται ότι κατά την περίοδο από τις 14 Αυγούστου 2019 έως τις 30 Ιουνίου 2023 εκδόθηκαν 12 κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, ενώ μία ακόμη βρισκόταν στο στάδιο της έκδοσης. Έκτοτε, έχουν εκδοθεί δύο ακόμη κατ' εξουσιοδότηση πράξεις, με αποτέλεσμα ο συνολικός αριθμός τους να ανέρχεται πλέον σε 14 κατ' εξουσιοδότηση πράξεις οι οποίες αφορούν ευρύ φάσμα μέτρων.

Η προσέγγιση, η ταχύτητα και το περιεχόμενο της εφαρμογής σε περιφερειακό επίπεδο διαφέρουν σημαντικά λόγω των σχετικά διαφορετικών συνθηκών και προκλήσεων που υφίστανται σε καθεμία από τις θαλάσσιες λεκάνες, καθώς επίσης λόγω του πεδίου εφαρμογής και των δυνατοτήτων που προσφέρει η διαδικασία της περιφερειοποίησης. Για παράδειγμα, **στη Μεσόγειο και στον Εύξεινο Πόντο** η πλέον αποτελεσματική προσέγγιση είναι η έγκριση μέτρων από τη Γενική Επιτροπή Αλιείας για τη Μεσόγειο (ΓΕΑΜ), και ως εκ τούτου τα μέτρα αυτά εφαρμόζονται σε όλα τα κράτη που συνορεύουν με τις εν λόγω θάλασσες, διασφαλίζοντας έτσι ισότιμους όρους ανταγωνισμού. Επομένως, υπάρχει περιορισμένη ανάγκη ή δυνατότητα για τη χρήση της περιφερειοποίησης στο πλαίσιο του κανονισμού ΚΑΠ. Όπου αυτό κρίθηκε αναγκαίο για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο των μέτρων της ΓΕΑΜ ή συμπληρωματικά, τα κράτη μέλη επέλεξαν ως επί το πλείστον την έγκριση εθνικών μέτρων. Όσον αφορά τη Βόρεια Θάλασσα και τα δυτικά ύδατα, η κατάσταση διαφέρει. Παρότι υπάρχει πλήρες περιθώριο για τη χρήση της περιφερειοποίησης, τα κράτη μέλη, καθώς και τα σχετικά γνωμοδοτικά συμβούλια, εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τις τεχνικές εργασίες μεταξύ της ΕΕ και του Ηνωμένου Βασιλείου σχετικά με τα τεχνικά μέτρα οι οποίες βρίσκονται σε εξέλιξη.

Οι κοινές συστάσεις των κρατών μελών μπορούν να βασίζονται τόσο στο άρθρο 11 του κανονισμού ΚΑΠ όσο και στον κανονισμό για τα τεχνικά μέτρα, που έχουν κοινό σκοπό να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της ΚΑΠ και, ως εκ τούτου, στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και, για παράδειγμα, στον περιορισμό των επιπτώσεων της αλιείας στα ευαίσθητα θαλάσσια ενδιαιτήματα

[10] Για επισκόπηση των οριακών τιμών, βλέπε την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις οριακές τιμές που καθορίζονται δυνάμει της οδηγίας πλαισίου 2008/56/ΕΚ για τη θαλάσσια στρατηγική και την απόφαση (ΕΕ) 2017/848 της Επιτροπής [COM(2024) 2078].

ή στην ελαχιστοποίηση των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων ευαίσθητων ειδών. Όσον αφορά το τελευταίο, ο κανονισμός προβλέπει επίσης ότι τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν κοινές συστάσεις για την εφαρμογή μέτρων μετριασμού με σκοπό την προστασία ευαίσθητων ειδών, όπως συνέβη με την προστασία της φώκαινας της Βαλτικής.

Επιπλέον, ο κανονισμός προβλέπει ειδική προστασία για ορισμένα είδη ιχθύων που απαριθμούνται στο παράρτημα Ι, απαγορεύοντας την αλίευσή τους. Παρότι υπάρχει η δυνατότητα τροποποίησης του καταλόγου και προσθήκης και άλλων ειδών, αυτό δεν έχει συμβεί έως τώρα.

Ανταποκρινόμενα στις διαβουλεύσεις που πραγματοποιήθηκαν για την παρούσα έκθεση, τα γνωμοδοτικά συμβούλια υπέβαλαν λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις εργασίες που πραγματοποιήθηκαν κατά την οικεία περίοδο αναφοράς, ώστε να καταδειχθεί η συμμετοχή και η δέσμευση τόσο για τη θέσπιση εθελοντικών μέτρων όσο και για τη διαδικασία περιφερειοποίησης.

Ορισμένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη ανέφεραν ότι η περιφερειοποίηση δεν εξελίσσεται με τον κατάλληλο ρυθμό, ενώ άλλα επισήμαναν την πολυπλοκότητα του κανονισμού.

2.2.1. Βαλτική Θάλασσα

Όσον αφορά την **επιλεκτικότητα**, η περιφερειακή συνεργασία για επιλεκτικά εργαλεία με σκοπό τη δραστική μείωση των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων γάδου της Βαλτικής και η έκδοση της κατ' εξουσιοδότηση πράξης και της σχετικής εκτελεστικής πράξης πρόκειται να πραγματοποιηθούν σύντομα χάρη στη στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και του γνωμοδοτικού συμβουλίου (BSAC).

Στον τομέα της **ελαχιστοποίησης των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων ευαίσθητων ειδών**, συνεχίστηκαν οι εργασίες για την καλύτερη προστασία της φώκαινας της Βαλτικής (υποβλήθηκαν δύο κοινές συστάσεις για τον σκοπό αυτόν), συμπεριλαμβανομένων πρόσθετων μέτρων ελέγχου. Εξετάζεται επίσης το ενδεχόμενο εκτέλεσης εργασιών για τη λήψη μέτρων για την ανατολική Βαλτική Θάλασσα με απαγορεύσεις αλιείας σε πραγματικό χρόνο. Επιπροσθέτως, ορισμένα κράτη μέλη επεξεργάζονται μέτρα που αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της διαρπαγής ιχθύων από φώκιες και της αλληλεπίδρασης με τους αλιείς και έχουν λάβει εθελοντικά μέτρα για τον περιορισμό των επιπτώσεων της αλιείας σε ευαίσθητα είδη. Το BSAC ενημέρωσε επίσης ότι οι αλιείς που είναι μέλη του συμμετέχουν μεμονωμένα σε ερευνητικά προγράμματα.

Όσον αφορά την **ευρύτερη συμβολή στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων και τα ενδιαιτήματα του θαλάσσιου βυθού**, τα κράτη μέλη της Βαλτικής Θάλασσας εφαρμόζουν ορισμένους εθνικούς περιορισμούς όσον αφορά την αλιεία βυθού και τη χρήση στατικών διχτυών στις περιοχές Natura 2000. Επιπλέον, ορισμένα κράτη μέλη έχουν εκπονήσει κοινή σύσταση για την προστασία του θαλάσσιου βυθού στο γερμανικό τμήμα της Βαλτικής Θάλασσας [κατ' εξουσιοδότηση πράξη στο στάδιο της κατάρτισης βάσει κοινής σύστασης για την προστασία 6 προστατευόμενων θαλάσσιων περιοχών (ΠΘΠ) στη γερμανική ΑΟΖ της Βαλτικής Θάλασσας].

Τα κράτη μέλη επεξεργάζονται επί του παρόντος 2 κοινές συστάσεις στις οποίες προτείνονται μέτρα διατήρησης για περίπου 25 περιοχές Natura 2000 ή περιοχές ΟΠΘΣ της Βόρειας και της Βαλτικής Θάλασσας (βραχυπρόθεσμα, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα).

2.2.2. Δυτικά ύδατα

Προκειμένου να συμβάλουν στην **επιλεκτικότητα**, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν μέτρα για την ελαχιστοποίηση των αλιευμάτων γάδου στην Κελτική Θάλασσα και, σε συνδυασμό με παρόμοια αποτελέσματα στη Βόρεια Θάλασσα, συνεχίζονται οι συζητήσεις για την αύξηση του μεγέθους ματιών

στην αλιεία καλαμαριών (από 40 mm σε 80 mm ή 90 mm ανάλογα με την αλιευτική περιοχή). Έχουν εφαρμοστεί πρόσθετα μέτρα μέσω κατ' εξουσιοδότηση πράξεων για την αύξηση της προστασίας του πελαγίσιου λυθρινιού στον Βισκαϊκό Κόλπο (αύξηση των ελάχιστων μεγεθών αναφοράς διατήρησης και απαγορεύσεων αλιείας).

Όσον αφορά την ανάγκη **ελαχιστοποίησης των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων ευαίσθητων ειδών στον Βισκαϊκό Κόλπο**, το 2021 η Γαλλία και η Ισπανία θέσπισαν εθνικά μέτρα για την προστασία του δελφινιού, με τη χρήση ηχητικών αποτρεπτικών συσκευών στον Βισκαϊκό Κόλπο για ορισμένες μηχανότρατες. Εκτός από τη χρήση ηχητικών αποτρεπτικών συσκευών στις μηχανότρατες, η Γαλλία χρησιμοποιεί όλο και περισσότερο κάμερες επί του σκάφους και άλλα μέτρα παρακολούθησης για τη βελτίωση των γνώσεων σχετικά με τον πληθυσμό των δελφινιών στον Βισκαϊκό Κόλπο. Η Γαλλία επεξεργάζεται επίσης διάφορα προγράμματα σχετικά με τεχνικά μέτρα που θα αποτρέπουν την παρεμπίπτουσα αλίευση δελφινιών σε απλάδια δίχτυα. Η Πορτογαλία και η Ισπανία επεξεργάζονται τεχνικά μέτρα μετριασμού, όπως οι ηχητικές αποτρεπτικές συσκευές, για τα απλάδια δίχτυα στο πλαίσιο του προγράμματος Cetambicion[11]. Ωστόσο, απαιτείται μεγαλύτερη πρόοδος, καθώς η θέσπιση περιφερειακών μέτρων σε όλες τις περιοχές θα βελτιώσει τη διατήρηση του δελφινιού.

Τα κράτη μέλη οργανώνουν επίσης σειρές μαθημάτων και προγράμματα κατάρτισης για τον αλιευτικό κλάδο με στόχο την καλύτερη κατανόηση και αναγνώριση των αλιευμάτων που συνδέονται με ορισμένους τύπους αλιείας.

Όσον αφορά τα μελλοντικά προγράμματα για την προστασία ευαίσθητων ειδών, αρκετά κράτη μέλη συμμετέχουν στο πρόγραμμα CIBBRiNA[12] και σε διάφορες ερευνητικές δραστηριότητες που αποσκοπούν στην προστασία ευαίσθητων ειδών στο πλαίσιο της αλιείας, οι οποίες τελούν υπό τη διαχείριση περιφερειακών οργανώσεων διαχείρισης της αλιείας, όπως η Διεθνής Επιτροπή για τη Διατήρηση των Θυννοειδών του Ατλαντικού. Ορισμένα κράτη μέλη υπέβαλαν επίσης εκθέσεις σχετικά με ένα πρόγραμμα που θα περιλαμβάνει έρευνες για το δεσοξυριβοζονουκλεϊνικό οξύ (DNA) και παθητική ακουστική παρακολούθηση.

Στον τομέα της συμβολής στην **προστασία του περιβάλλοντος**, τα κράτη μέλη έχουν επεκτείνει τις υφιστάμενες ΠΘΠ και συνεργάζονται με τις περιβαλλοντικές αρχές για την εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης για διάφορες ΠΘΠ στο πλαίσιο του δικτύου Natura 2000.

2.2.3. Βόρεια Θάλασσα

Τα κράτη μέλη της Βόρειας Θάλασσας έχουν εφαρμόσει διάφορα μέτρα **επιλεκτικότητας** για να συμπληρώσουν τις εξαιρέσεις από την υποχρέωση εκφόρτωσης. Πρόσφατα, η Επιτροπή ενέκρινε περίοδο απαγόρευσης της αλιείας κατά την κορύφωση της περιόδου αναπαραγωγής της ιππόγλωσσας του Ατλαντικού[13]. Επιπροσθέτως, τα κράτη μέλη εφαρμόζουν άλλα μέτρα για τους στόλους τους, τα οποία υπερβαίνουν τις ισχύουσες υποχρεωτικές διατάξεις (π.χ. χρήση φύλλου Flemish σε δοκότρατες που αλιεύουν γαρίδες, πρόσθετο πρόγραμμα κοινής δειγματοληψίας για την ανά αλίευμα παρακολούθηση ειδών που υπόκεινται σε ποσοστώσεις για την αλιεία γαρίδας).

[11] https://www.cetambicion-project.eu.

[12] Χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE: https://webgate.ec.europa.eu/life/publicWebsite/project/LIFE22-NAT-NL-LIFE-CIBBRiNA-101114301/coordinated-development-and%E2%80%AFimplementation-of%E2%80%AFbest-practice-in%E2%80%AFbycatch%E2%80%AFreduction%E2%80%AFin-the%E2%80%AFnorth-atlantic-baltic-and-mediterranean-regions.

[13] Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2024/1060 σχετικά με τεχνικά μέτρα για την ιππόγλωσσα Ατλαντικού.

Τα κράτη μέλη της Βόρειας Θάλασσας ανέφεραν διάφορα εθνικά μέτρα που αποσκοπούν στη μείωση των **επιπτώσεων σε ευαίσθητα είδη**, όπως χωρικά και χρονικά μέτρα στις ΠΘΠ ή περιορισμός ορισμένων αλιευτικών εργαλείων. Ανέφεραν επίσης αυξημένη κάλυψη από παρατηρητές ώστε να βασίζονται σε έγκυρα και αξιόπιστα δεδομένα.

Τα κράτη μέλη της Βόρειας Θάλασσας συμμετέχουν στο πρόγραμμα CIBBRiNA (που περιλαμβάνει επίσης την Ισπανία, την Πολωνία και την Πορτογαλία), κύριος στόχος του οποίου είναι η μείωση της θνησιμότητας λόγω παρεμπιπτόντων αλιευμάτων ευαίσθητων ειδών. Το πρόγραμμα αυτό ξεκίνησε τον Δεκέμβριο του 2023 και θα διαρκέσει έως το 2029.

Στον τομέα της συμβολής στην **προστασία του περιβάλλοντος**, εκδόθηκαν δύο κατ' εξουσιοδότηση πράξεις βάσει 5 κοινών συστάσεων που προτείνουν μέτρα διατήρησης για 18 περιοχές Natura 2000 ή περιοχές της οδηγίας-πλαισίου για τη θαλάσσια στρατηγική στη Βόρεια Θάλασσα: κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2022/952 και κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/340.

Οι τρέχουσες συζητήσεις των κρατών μελών εστιάζουν σε τέσσερις κοινές συστάσεις. Μία υποβλήθηκε από τη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες για την περιοχή Dogger Bank (που αξιολογήθηκε πρόσφατα από την ETOEA στην εαρινή συνεδρίαση της ολομέλειας — PLEN 24-01[14]), μία βρίσκεται στο στάδιο της κατάρτισης από τις Κάτω Χώρες για 6 ΠΘΠ στο ολλανδικό τμήμα της Βόρειας Θάλασσας (Cleaver Bank, Southern Dogger Bank, Central Oyster Grounds, Frisian Front ΟΠΘΣ, Brown Ridge και Borkum Reef Grounds), μία βρίσκεται στο στάδιο της κατάρτισης από το Βέλγιο για τρεις περιοχές διαχείρισης στο βελγικό τμήμα της Βόρειας Θάλασσας και μία βρίσκεται στο στάδιο της κατάρτισης από τη Δανία για πέντε περιοχές Natura 2000 στη Βόρεια Θάλασσα και στο Skagerrak.

2.2.4. Μεσόγειος Θάλασσα και Εύξεινος Πόντος

Στον τομέα της **επιλεκτικότητας**, τα κράτη μέλη που έχουν αλιευτικά συμφέροντα στον Εύξεινο Πόντο εφαρμόζουν τα μέτρα που εγκρίθηκαν στο επίπεδο της Γενικής Επιτροπής Αλιείας για τη Μεσόγειο (ΓΕΑΜ), μέσω συστάσεων της ΓΕΑΜ, συμπεριλαμβανομένων των απαγορεύσεων αλιείας με τράτες για την προστασία των ιχθυδίων και της χρήσης μονονηματικών απλαδιών.

Στη Μεσόγειο, τα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει ευρύ φάσμα εθνικών τεχνικών μέτρων για την προστασία των εμπορικών ειδών, όπως χωρικά και χρονικά μέτρα για την προστασία των περιοχών αναπαραγωγής βασικών ειδών (μπακαλιάρος μερλούκιος, καραβίδα), περιορισμοί της αλιείας με τράτες βυθού, σύμφωνα με τις συστάσεις της ΓΕΑΜ ή σύμφωνα με τη διαχείριση της πρωτοβουλίας για τη βιώσιμη ανάπτυξη της γαλάζιας οικονομίας στη δυτική Μεσόγειο (WestMed)[15], καθώς και αυστηρότεροι κανόνες σχετικά με τις προδιαγραφές των εργαλείων (ορισμένα κράτη μέλη εφαρμόζουν μεγαλύτερα μεγέθη ματιών για την αλίευση μικρών πελαγικών ειδών), απαγόρευση των κυκλικών ζωνών και του κοψαδούρου και εφαρμογή ελάχιστου μήκους 3 m για τον σάκο της τράτας.

Την περίοδο 2022-2024 τα κράτη μέλη άρχισαν να διεξάγουν δοκιμές για την ανάπτυξη επιλεκτικότερων και αποδοτικότερων εργαλείων, τα αποτελέσματα των οποίων θα υλοποιηθούν κατά την επόμενη περίοδο αναφοράς. Οι έρευνες αυτές περιλαμβάνουν τη δοκιμή διαφορετικών διαμορφώσεων όσον αφορά τα μεγέθη ματιών των εργαλείων βυθού και των στατικών διχτυών, ή ακόμη και εντελώς νέα καινοτόμα εργαλεία. Προβλέπεται επίσης αυξημένη κάλυψη από παρατηρητές και χρήση των πληροφοριών που παρέχονται από κάμερες REM/CCTV.

[14] Συνεδρίαση της ολομέλειας της ETOEA 24-01.

[15] Κανονισμός (ΕΕ) 2019/1022 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τη θέσπιση πολυετούς σχεδίου σχετικά με τις αλιευτικές δραστηριότητες εκμετάλλευσης βενθοπελαγικών αποθεμάτων στη δυτική Μεσόγειο Θάλασσα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014.

Όσον αφορά τα **ευαίσθητα είδη**, η ΓΕΑΜ έχει εκδώσει διάφορες συστάσεις σχετικά με τα κητοειδή, τα ελασμοβράγχια, τα θαλάσσια πτηνά και τις χελώνες, προγραμματίζοντας πιλοτικά προγράμματα, την έγκριση μέτρων μετριασμού και την έγκριση περιφερειακού σχεδίου δράσης για την παρακολούθηση και τον μετριασμό των αλληλεπιδράσεων μεταξύ της αλιείας και των ευάλωτων ειδών στη Μεσόγειο και στον Εύξεινο Πόντο[16]. Το σχέδιο αυτό αποσκοπεί στην ανάπτυξη κατάλληλων συστημάτων παρακολούθησης, καθώς και στη δοκιμή μέτρων μετριασμού για τα παρεμπίπτοντα αλιεύματα ευπαθών ειδών και τις δραστηριότητες διαρπαγής που πραγματοποιούν τα είδη της θαλάσσιας μεγαπανίδας σε αλιευτικά εργαλεία.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη του Εύξεινου Πόντου έχουν εφαρμόσει διάφορα εθνικά μέτρα για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της αλιείας στη φώκαινα, όπως η χρήση μονονηματικών απλαδιών στις αλιευτικές δραστηριότητες που στοχεύουν στο καλκάνι, που αποσκοπεί στη μείωση των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων κητοειδών και έχει απαιτήσει 2 έτη σταδιακής εφαρμογής, και εκστρατείες ευαισθητοποίησης για την προστασία της φώκαινας στον Εύξεινο Πόντο. Δημιουργούνται επίσης διάφορες ΠΘΠ σε εθνικά ύδατα όπου η χρήση απλαδιών για την αλιεία καλκανιού επιτρέπεται μόνο όταν τα δίχτυα αυτά είναι εξοπλισμένα με ηχητικές αποτρεπτικές συσκευές. Ωστόσο, θα πρέπει να σημειωθεί ότι όλα τα μέτρα που αποσκοπούν στην επίτευξη αυτού του στόχου θα πρέπει να εφαρμόζονται σε περιφερειακό πλαίσιο, ιδίως στο πλαίσιο των εργασιών της ΓΕΑΜ που βρίσκονται σε εξέλιξη, ώστε να εξασφαλίζονται ισότιμοι όροι ανταγωνισμού με άλλες παρόχθιες χώρες.

Για την προστασία ευαίσθητων ειδών στη Μεσόγειο, τα κράτη μέλη σημειώνουν πρόοδο όσον αφορά την εθνική νομοθεσία για την προστασία των ειδών που διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο (όπως ο μύχος των Βαλεαρίδων), συμπεριλαμβανομένων μέτρων διαχείρισης για την αλιεία και τον προσδιορισμό των περιοχών Natura 2000 και των ZEPAS (περιοχές ειδικής προστασίας των πτηνών), και τώρα βρίσκονται στη διαδικασία θέσπισης μέτρων διαχείρισης για τις περιοχές αυτές.

Συμπληρώνοντας τα μέτρα που εγκρίθηκαν από τη ΓΕΑΜ και τα κράτη μέλη, τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα κράτη μέλη συμμετέχουν σε προγράμματα για την αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τα παρεμπίπτοντα αλιεύματα, στη διάδοση ορθών πρακτικών μεταξύ των αλιέων, στην κατάρτιση και τη μετάφραση οδηγών ορθών πρακτικών για τη μείωση των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων, στη δοκιμή συσκευών εκφοβισμού πτηνών (αετοί και σημαντήρες), καθώς και στην έρευνα σχετικά με τα σχοινιά εκφοβισμού πτηνών που χρησιμοποιούνται σε σκάφη του Ηνωμένου Βασιλείου τα οποία αλιεύουν μπακαλιάρο μερλούκιο στο Gran Sol[17].

Όσον αφορά τη συμβολή στην **προστασία του περιβάλλοντος** στη Μεσόγειο και τον Εύξεινο Πόντο, διάφορα κράτη μέλη εφαρμόζουν απαγόρευση της αλιείας με τράτες βυθού και της βυθοκόρησης στις ΠΘΠ, και μέσω των 10 απαγορευμένων περιοχών αλιείας (FRA) της ΓΕΑΜ προστατεύονται συνολικά στη Μεσόγειο και στον Εύξεινο Πόντο θαλάσσια ενδιαιτήματα έκτασης που υπερβαίνει τα 1,75 εκατομμύρια km². Στη Μεσόγειο Θάλασσα προστατεύονται περίπου 31 000 km² βενθικών θαλάσσιων ενδιαιτημάτων, τα οποία συμπληρώνονται με μια μεγάλη απαγορευμένη περιοχή αλιείας βαθέων υδάτων, που αντιστοιχεί περίπου στο 60 % του συνολικού βυθού της Μεσογείου, όπου απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται συρόμενες δράγες και τράτες σε όλα τα ύδατα βάθους άνω των 1 000 μέτρων με σκοπό την προστασία των βενθικών ενδιαιτημάτων βαθέων υδάτων. Απαγορεύονται οι τράτες σε όλα τα ύδατα βάθους άνω των 1 000 μέτρων με σκοπό την προστασία των βενθικών ενδιαιτημάτων βαθέων υδάτων.

Συνεχίζονται οι εργασίες για τον καθορισμό νέων απαγορευμένων περιοχών αλιείας, καθώς και για την επανεξέταση του ορίου βάθους στις εν λόγω περιοχές βαθέων υδάτων ώστε να οριστεί μελλοντικά στα 800 μέτρα, με βάση τα αποτελέσματα ενός πιλοτικού προγράμματος της ΓΕΑΜ. Παράλληλα, γίνονται

[16] Ψήφισμα GFCM/46/2023/4.

[17] Πρόγραμμα MedBycatch.

προσπάθειες για τη δημιουργία συνεκτικών και αποτελεσματικών δικτύων ΠΘΠ, και η ΓΕΑΜ έχει δρομολογήσει εσωτερική αξιολόγηση με σκοπό την υλοποίηση της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τη διατήρηση και τη βιώσιμη χρήση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας σε περιοχές εκτός εθνικής δικαιοδοσίας (BBNJ).

2.3. Άλλα θέματα εφαρμογής

2.3.1. Κανόνες εφαρμογής

Εκτός από την εφαρμογή σε περιφερειακό επίπεδο, ο κανονισμός αναθέτει επίσης στην Επιτροπή ορισμένες εκτελεστικές αρμοδιότητες για τον καθορισμό των ειδικών χαρακτηριστικών ορισμένων στοιχείων που είναι συναφή ή αναγκαία[18] για τη διατήρηση των προτύπων επιλεκτικότητας.

Οι εν λόγω λεπτομερείς κανόνες βρίσκονται στο στάδιο της κατάρτισης και είναι σημαντικοί για τη διασφάλιση ισότιμων όρων ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών κατά την εφαρμογή του κανονισμού, καθώς και για τη διασφάλιση συνεκτικού και αποτελεσματικού ελέγχου. Αυτοί αφορούν τις προδιαγραφές σχετικά με τις διατάξεις που χρησιμοποιούνται για την αποφυγή της αλίευσης ιχθυδίων και τις προδιαγραφές ορισμένων διατάξεων που χρησιμοποιούνται για την πρόληψη της φθοράς των συρόμενων εργαλείων.

Στόχος τους είναι η επαναφορά ορισμένων από τους όρους που εφαρμόζονταν παλαιότερα και οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την αποτελεσματική εφαρμογή του κανονισμού. Προκειμένου να βασιστούν οι εν λόγω κανόνες στις πλέον επικαιροποιημένες επιστημονικές γνωμοδοτήσεις και κατόπιν τεχνικών συζητήσεων με τα κράτη μέλη, ζητήθηκε η γνώμη της ΕΤΟΕΑ σχετικά με ορισμένα από τα στοιχεία αυτά, και η τελευταία εξέδωσε τη γνωμοδότησή της τον Μάρτιο του 2024[19].

Συνεχίζονται οι διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη με σκοπό την υποβολή του σχεδίου εκτελεστικού κανονισμού στην επιτροπή αλιείας και υδατοκαλλιέργειας χωρίς καθυστέρηση.

2.3.2. Κατευθυνόμενη αλιεία

Μια άλλη σημαντική πτυχή για την εφαρμογή του κανονισμού είναι ο περαιτέρω προσδιορισμός του όρου «κατευθυνόμενη αλιεία» για ορισμένα είδη, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 σημείο 3) και στο άρθρο 27 παράγραφος 7 του κανονισμού: *«η αλιευτική προσπάθεια με στόχο ένα συγκεκριμένο είδος ή ομάδα ειδών που μπορεί να προσδιορίζεται περαιτέρω σε περιφερειακό επίπεδο σε κατ' εξουσιοδότηση πράξεις».*

Αυτό ισχύει για πολλούς τύπους αλιείας, αλλά όχι για όλους. Για ορισμένους τύπους αλιείας τα πρότυπα είναι σαφή και δεν υπάρχει κίνδυνος οι πρακτικές εφαρμογής να υποβαθμίσουν τα πρότυπα επιλεκτικότητας, για παράδειγμα με τη χρήση σχάρας διαλογής ή τυχόν άλλης διάταξης επιλεκτικότητας. Για τους τύπους αλιείας για τους οποίους δεν υπάρχουν πρότυπα ή περαιτέρω διατάξεις που να διέπουν τη χρήση των μικρότερων μεγεθών ματιών, στο άρθρο 27 παράγραφος 7 του κανονισμού ζητείται από τα κράτη μέλη τα οποία έχουν άμεσο ενδιαφέρον διαχείρισης για τους

[18] Άρθρο 8 παράγραφος 5 και άρθρο 24 παράγραφος 1 του κανονισμού.

[19] Επιστημονική, τεχνική και οικονομική επιτροπή αλιείας (ΕΤΟΕΑ) — 75η έκθεση ολομέλειας (STECF-PLEN-24-01).

σχετικούς τύπους αλιείας να υποβάλουν κοινές συστάσεις, για πρώτη φορά το αργότερο έως τις 15 Αυγούστου 2020[20].

Ο κανονισμός καθορίζει ένα βασικό μέγεθος ματιών, το οποίο κρίνεται ως το πλέον κατάλληλο για να διασφαλίσει τα βέλτιστα πρότυπα επιλεκτικότητας, και προβλέπει δύο επιλογές παρέκκλισης από το εν λόγω βασικό μέγεθος ματιών: Τα κράτη μέλη μπορούν είτε να ορίζουν τροποποιήσεις επιλεκτικότητας με τα (ελάχιστα) ίδια πρότυπα επιλεκτικότητας που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία και αξιολογούνται από την ΕΤΟΕΑ είτε, για ορισμένους τύπους αλιείας και στον βαθμό που πληρούνται οι όροι και οι συνθέσεις αλιευμάτων του κανονισμού, να καθορίζουν συγκεκριμένα μεγέθη ματιών (συνήθως διατάξεις επιλεκτικότητας).

Περιφερειακές ομάδες των κρατών μελών ασχολούνται με το θέμα αυτό, η δε Επιτροπή έχει ζητήσει αρκετές φορές τη γνώμη της ΕΤΟΕΑ για να βοηθήσει τις εθνικές αρχές να σημειώσουν πρόοδο και κατόπιν υποβολής κοινών συστάσεων από 4 περιφερειακές ομάδες των κρατών μελών. Ωστόσο, μέχρι σήμερα δεν υπάρχουν μέτρα που να έχουν επιβεβαιωθεί επιστημονικά και να έχουν θεσπιστεί νομοθετικά.

Μια άλλη πτυχή που μπορεί να επηρεάσει τη συνολική επίτευξη των στόχων αφορά το γεγονός ότι δεν υπάρχουν σχεδόν καθόλου καθεστώτα αδειοδότησης για συγκεκριμένα μεγέθη ματιών σε οποιαδήποτε περιοχή. Ελλείψει καθεστώτων αδειοδότησης για τη ρύθμιση της χρήσης συγκεκριμένων μεγεθών ματιών, όλα τα αλιευτικά σκάφη επιτρέπεται εξ ορισμού να χρησιμοποιούν οποιοδήποτε συγκεκριμένο μέγεθος ματιών ανά πάσα στιγμή.

Τα θέματα αυτά ενδέχεται να έχουν σημαντικές συνέπειες στη διατήρηση, και ως εκ τούτου η Επιτροπή παροτρύνει τα κράτη μέλη να προωθήσουν τα ζητήματα αυτά στο πλαίσιο των περιφερειακών ομάδων τους και, όσον αφορά το θέμα της αδειοδότησης, σε εθνικό επίπεδο.

3. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

Οι τρέχουσες προκλήσεις που επηρεάζουν τα θαλάσσια οικοσυστήματά μας δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν μόνο με παραδοσιακά εργαλεία. Η καινοτομία είναι καίριας σημασίας από την άποψη αυτή, και ο κανονισμός παρέχει μια στέρεη βάση για την προώθηση αυτής της αλλαγής, καθώς επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν παρεκκλίσεις για τη δοκιμή νέων τεχνολογιών και, στη συνέχεια, να εκπονούν εφαρμοστέα μέτρα στο πλαίσιο της περιφερειοποίησης.

Η δέσμευση και η συμμετοχή όλων των φορέων εκμετάλλευσης που δραστηριοποιούνται στο θαλάσσιο περιβάλλον είναι ζωτικής και ουσιαστικής σημασίας για την επίτευξη αποτελεσμάτων. Τα ενδιαφερόμενα μέρη που συμμετείχαν στη διαβούλευση (από τα κράτη μέλη έως τα γνωμοδοτικά συμβούλια, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και άλλες ενώσεις) υπογράμμισαν τη δέσμευσή τους για συμμετοχή στην έρευνα και την καινοτομία.

Προγράμματα όπως το CIBBRiNA (που αποσκοπεί στην ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στα ευαίσθητα είδη), το Marine Beacon[21] (στόχος του οποίου είναι η ανάπτυξη και δοκιμή καινοτόμων εργαλείων και τεχνικών για την καλύτερη παρακολούθηση σημαντικών ειδών και τον μετριασμό των κινδύνων που σχετίζονται με τα παρεμπίπτοντα αλιεύματα) και το DecarbonyT[22] (στο πλαίσιο του οποίου αξιολογούνται βελτιστοποιημένα εργαλεία τράτας στη Μεσόγειο και στον Εύξεινο Πόντο με

[20] Άρθρο 27 του κανονισμού.

[21] https://marinebeacon.eu/.

[22] https://decarbonyt.eu/.

σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης καυσίμων) αποτελούν κατάλληλα παραδείγματα πανευρωπαϊκών έργων στα οποία συμμετέχουν επιστημονικά ιδρύματα, οργανώσεις αλιείας και ενδιαφερόμενα μέρη.

Τα προγράμματα αυτά θα καταδείξουν πώς μπορούν να βελτιωθούν οι τρέχουσες αλιευτικές τεχνικές (από τροποποιήσεις εργαλείων έως χωρικά και χρονικά μέτρα) ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις της αλιευτικής δραστηριότητας στο περιβάλλον. Τα αποτελέσματα των προγραμμάτων θα εξεταστούν κατά την επόμενη περίοδο αναφοράς.

3.1. Εργασίες της ETOEA

Αφότου εκδόθηκε ο κανονισμός, η ETOEA, μέσω μιας ειδικής ομάδας εργασίας εμπειρογνωμόνων, συνεδριάζει ετησίως για να συζητήσει, να αξιολογήσει και να παρέχει συμβουλές σχετικά με την εφαρμογή τεχνικών μέτρων ως μέσου για τη δημιουργία της επιστημονικής βάσης για την ενισχυμένη εφαρμογή.

Στο πλαίσιο των συστάσεων της ETOEA, συνεχίστηκε η πρόοδος των εργασιών στον εν λόγω τομέα όσον αφορά τους δείκτες επιλεκτικότητας (βλ. κεφάλαιο 2.1), ενώ παράλληλα διερευνάται η απόκλιση μεταξύ της τρέχουσας και της βέλτιστης επιλεκτικότητας που διασφαλίζει τις υψηλότερες δυνατές βιώσιμες αποδόσεις. Το 2021[23], η ETOEA αξιολόγησε την πληθυσμιακή επιλεκτικότητα βάσει ηλικίας των σχετικών ειδών[24] και τη σύγκρινε με τη βέλτιστη επιλεκτικότητα (δηλαδή εκείνη που διασφαλίζει τις υψηλότερες μακροπρόθεσμες αποδόσεις). Το 2022[25], η ETOEA εστίασε στην αξιολόγηση της πληθυσμιακής επιλεκτικότητας βάσει μήκους των εν λόγω ειδών, ώστε να είναι σε θέση να τη συνδέσει με την πραγματική επιλεκτικότητα των αλιευτικών εργαλείων βάσει μεγέθους και να προσφέρει λύσεις βελτιστοποίησης.

Επί του παρόντος η ETOEA επεξεργάζεται αυτές τις λύσεις βελτιστοποίησης, καθώς είναι αναγκαίο να περιγραφούν συνοπτικά οι αλλαγές που θα ήταν απαραίτητες (και εφικτές) για την επίτευξη αυτών των υψηλότερων αποδόσεων. Με την προσέγγιση που πρέπει να ακολουθηθεί τα επόμενα έτη θα χρειαστεί να προσδιοριστούν τα βήματα που απαιτούνται για την επιχειρησιακή εφαρμογή μιας βιο-οικονομικής αξιολόγησης σχετικά με τις αλλαγές στις τεχνικές / στα πρότυπα αλιείας που είναι εφικτές και σχετικά με τις δυνητικές συνέπειες (κοινωνικοοικονομικές αλλαγές στα αλιεύματα, συνέπειες στην αξία των αλιευμάτων και περιβαλλοντικές συνέπειες).

3.2. Γνωμοδότηση του ICES σχετικά με τα καινοτόμα εργαλεία

Κατόπιν αιτήματος της Επιτροπής, το 2023 το ICES επικαιροποίησε τον κατάλογο καινοτόμων εργαλείων του για το 2020[26] και διενήργησε αξιολόγηση του επιπέδου χρήσης καινοτόμων εργαλείων από τον οικείο κλάδο της ΕΕ (ανά θαλάσσια λεκάνη και τύπο αλιείας). Για τις μη εφαρμοσθείσες καινοτομίες, προσδιόρισε τους κύριους παράγοντες που απέτρεψαν τη χρήση τους, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης των κοινωνικοοικονομικών αντισταθμισμάτων, και πρότεινε τρόπους για τη διευκόλυνση της εφαρμογής τους. Από τις εν λόγω γνωμοδοτήσεις[27] προκύπτουν ιδιαιτέρως σημαντικά συμπεράσματα, κυρίως όσον αφορά τη χρήση από τον οικείο κλάδο. Για

[23] STECF-21-07.

[24] Είδη που απαριθμούνται στο παράρτημα XIV του κανονισμού.

[25] STECF 22-19.

[26] https://www.ices.dk/news-and-events/news-archive/news/Pages/InnovativeFishingGear.aspx.

[27] https://www.ices.dk/news-and-events/news-archive/news/Pages/InnovativeGear.aspx.

παράδειγμα, στο ένα τρίτο των καινοτόμων τεχνολογιών που παρουσιάστηκαν, το εργαλείο απαιτεί χαμηλές επενδύσεις και διασφαλίζει θετική απόδοση της επένδυσης, οπότε είναι οικονομικά βιώσιμο.

Για την αξιολόγηση των εμποδίων και των ευκαιριών για τη συστηματική χρήση καινοτόμων εργαλείων, το ICES χρησιμοποίησε το πλαίσιο PESTEL[28], λαμβάνοντας υπόψη:

- **P**olitical factors (πολιτικούς παράγοντες): επίπεδο στήριξης και εκλαμβανόμενης νομιμοποίησης των πολιτικών από τους αλιείς, κανονισμοί που ακολουθούν την προσέγγιση από την κορυφή προς τη βάση, απουσία ισότιμων όρων ανταγωνισμού όταν τα εργαλεία χρησιμοποιούνται οικειοθελώς.
- **E**conomic factors (οικονομικούς παράγοντες): κόστος αγοράς του εργαλείου, διαθεσιμότητα κεφαλαίου προς χρήση για επενδύσεις, αλλαγή στο κόστος λειτουργίας και στα έσοδα, προτεραιότητα στα βραχυπρόθεσμα οφέλη έναντι των πιο μακροπρόθεσμων οφελών που θα προκύψουν από τη χρήση του νέου εργαλείου, ύπαρξη επιχορηγήσεων ή επιδοτήσεων, οικονομική ανθεκτικότητα.
- **S**ocial factors (κοινωνικούς παράγοντες): απροθυμία για αλλαγές, χρήση εργαλείων από άλλους, αποτελεσματικότητα της προβολής των νέων εργαλείων, έλλειψη ενδιαφέροντος λόγω πολιτικών εξελίξεων, διαφορετική κατανόηση του προβλήματος μεταξύ των αλιέων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών (π.χ. απορρίψεις, επιπτώσεις στις τράτες βυθού), συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων, εμπιστοσύνη μεταξύ των αλιέων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών (π.χ. υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής ή επιστήμονες).
- **T**echnological factors (τεχνολογικούς παράγοντες): τεχνικές γνώσεις· η χρήση των εργαλείων είναι δύσκολη ή απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις ή κατάρτιση· απαιτείται χρόνος για να τοποθετηθούν και να ρυθμιστούν τα εργαλεία, ώστε να λειτουργούν αποτελεσματικά· βαθμός προσαρμοστικότητας του εργαλείου σε σκάφη διαφορετικής σχεδίασης.
- **E**nvironmental factors (περιβαλλοντικούς παράγοντες): μείωση των καυσίμων, μείωση των ανεπιθύμητων παρεμπιπτόντων αλιευμάτων ιχθύων, μείωση των ανεπιθύμητων αλιευμάτων άλλων θαλάσσιων ειδών (βενθικοί οργανισμοί, θαλάσσια θηλαστικά, θαλάσσια πτηνά), μείωση των επιπτώσεων στον θαλάσσιο βυθό.
- **L**egal factors (νομικούς παράγοντες): δεν επιτρέπονται επί του παρόντος τα εργαλεία (π.χ. τελούν υπό δοκιμή στο πλαίσιο παρέκκλισης, περιφερειακοί περιορισμοί), απαιτήσεις για την τήρηση ελάχιστων νομικών προτύπων εργαλείων και ύπαρξη κατάλληλων μέτρων επιβολής.

Παρά τις σημαντικές ενδείξεις που προκύπτουν από τη γνωμοδότηση του ICES, είναι προφανές ότι δεν έχει προσδιοριστεί ακόμη το πραγματικό επίπεδο χρήσης από τον οικείο κλάδο. Στις απαντήσεις που έδωσαν κατά τη διαβούλευση, **τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη επισήμαναν τη δυσκολία που παρουσιάζει η χρήση καινοτόμων τεχνολογιών.** Παρότι συμφώνησαν ότι η περιφερειοποίηση είναι ζωτικής σημασίας για τον σκοπό αυτό και προτιμάται έναντι των εθελοντικών προσεγγίσεων, θεωρούν ότι η μετάβαση στη χρήση νέων εργαλείων εξακολουθεί να είναι υπερβολικά χρονοβόρα και περίπλοκη. Κατά μέσο όρο, η εφαρμογή της περιφερειοποίησης συνεπάγεται την πάροδο δύο ετών για τη χρήση του εργαλείου, συμπεριλαμβανομένων της διαδικασίας διαπραγμάτευσης εντός των περιφερειακών ομάδων, της διαβούλευσης με την ΕΤΟΕΑ και της διαδικασίας έγκρισης.

3.3. Αλιεία για επιστημονικούς λόγους

Το άρθρο 25 του κανονισμού προβλέπει τη δυνατότητα των κρατών μελών να επιτρέπουν παρεκκλίσεις από τους κανόνες για τη διενέργεια επιστημονικής αλιείας. Στόχος του εν λόγω άρθρου είναι η παροχή κινήτρων στους φορείς εκμετάλλευσης ώστε να συμμετέχουν στην επιστημονική έρευνα. Παρότι

[28] Πολιτικοί, οικονομικοί, κοινωνικοί, τεχνολογικοί, περιβαλλοντικοί και νομικοί παράγοντες [Political, Economic, Social, Technological, Environmental and Legal (factors) — PESTEL].

υπάρχουν και άλλα άρθρα[29] του κανονισμού που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων, το άρθρο 25 είναι το πλέον χρησιμοποιούμενο.

Η έρευνα οργανώνεται, διεξάγεται και ολοκληρώνεται από επιστημονικό ίδρυμα των κρατών μελών. Κατά τα τελευταία τρία έτη, αυξήθηκε η συμμετοχή εμπορικών σκαφών των κρατών μελών στην επιστημονική έρευνα και η Επιτροπή διοργάνωσε τεχνική συνάντηση με τα κράτη μέλη στις 6 Ιουλίου 2023 προκειμένου να διασφαλίζει την ενίσχυση της διαφάνειας μεταξύ των κρατών μελών και να τους υπενθυμίσει ότι υποχρεούνται να υποβάλουν εκθέσεις σχετικά με τις έρευνες στην Επιτροπή.

Τα περισσότερα από τα κοινοποιηθέντα προγράμματα συνίστανται στη διερεύνηση εναλλακτικών μεθόδων για την ελαχιστοποίηση των αλιευμάτων ιχθυδίων και στην εξεύρεση λύσεων για τον μετριασμό των επιπτώσεων στα ευαίσθητα είδη και τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Παρότι το άρθρο 25 λειτουργεί ως θετικός μοχλός παροχής κινήτρων για την έρευνα και τη δοκιμή καινοτόμων τεχνολογιών κατά παρέκκλιση από τις τεχνικές απαιτήσεις του κανονισμού, τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη επισήμαναν ότι αυτού του είδους οι δυνατότητες απουσιάζουν σε άλλους κανονισμούς ΚΑΠ, γεγονός που μπορεί ενίοτε να αποτρέψει την αξιοποίηση των δυνατοτήτων και να καθυστερήσει την εφαρμογή αλλαγών. Επισημαίνουν, για παράδειγμα, ότι δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν για ερευνητικούς σκοπούς παρεκκλίσεις από την άδεια αλίευσης, διατήρησης επί του σκάφους ή εκφόρτωσης λαβρακιού σε επίπεδα κάτω από τα ελάχιστα μεγέθη αναφοράς διατήρησης, ακόμη και όταν αυτό κρίνεται επιθυμητό για προγράμματα παρακολούθησης.

Επιπλέον, τα κράτη μέλη, τα γνωμοδοτικά συμβούλια και τα ενδιαφερόμενα μέρη επισήμαναν την περίπλοκη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί από τη στιγμή που αναπτύσσεται μια νέα τεχνική ή τεχνολογία εργαλείων ωσότου εγκριθεί οριστικά μέσω νομοθεσίας.

3.4. Δαπάνες για την καινοτομία

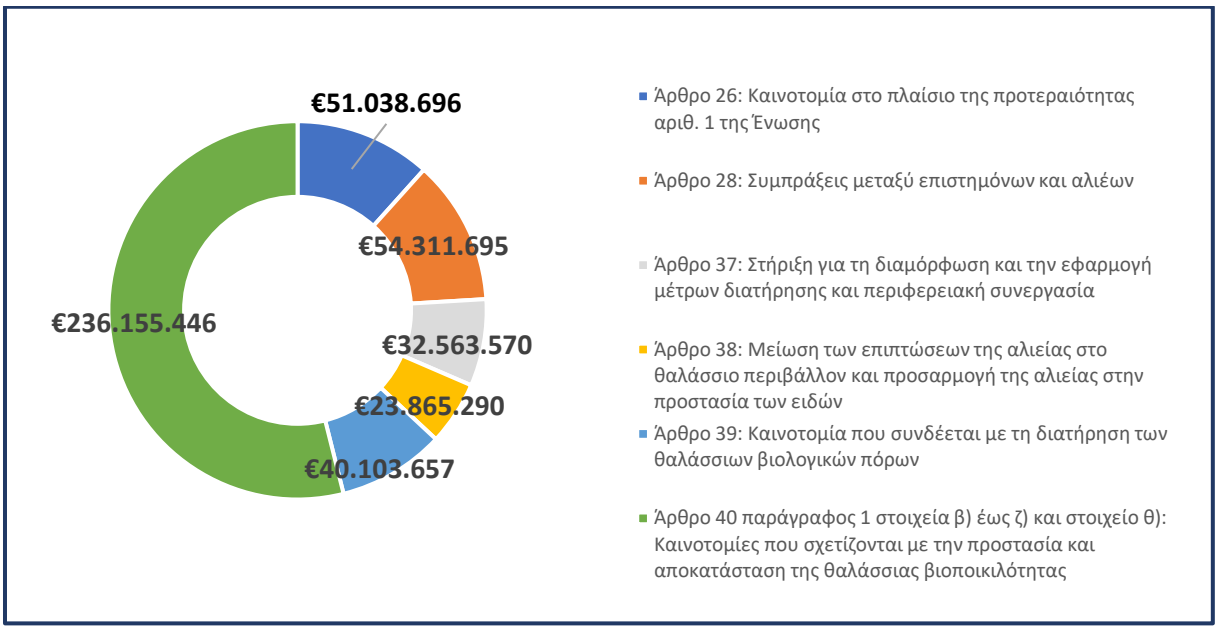
Παρότι το άρθρο 25 παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίον ο κανονισμός μπορεί να παράσχει κίνητρα για τη συμμετοχή στην επιστημονική έρευνα, η χρήση των κονδυλίων της ΕΕ παρέχει μια ευρύτερη προοπτική για τα προγράμματα στα οποία συμμετέχουν εμπορικά σκάφη, υπερβαίνοντας την παρέκκλιση των τεχνικών μέτρων. Συνδέεται κατά κύριο λόγο με την ποικιλία των μέτρων που εφαρμόζουν τα κράτη μέλη προκειμένου να συμβάλουν στην επίτευξη των στόχων της ΚΑΠ και στον ρόλο που διαδραματίζει στην υποστήριξη της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Οι δοκιμές έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο του κανονισμού λαμβάνουν επί του παρόντος χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας (ΕΤΘΑΥ), ενώ παλαιότερα ελάμβαναν στήριξη στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ). Τα κονδύλια αυτά προσφέρουν διάφορες ευκαιρίες για την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης με σκοπό την προώθηση της καινοτομίας στον τομέα της αλιείας, μέσω προγραμμάτων καινοτομίας, για τη στήριξη συμπράξεων μεταξύ επιστημόνων και αλιέων, μέσω υποστήριξης του σχεδιασμού και της εφαρμογής μέτρων διατήρησης και περιφερειακής συνεργασίας, καθώς και για τον περιορισμό των επιπτώσεων της αλιείας στο θαλάσσιο περιβάλλον και τη συμβολή στην εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας (μεταξύ άλλων για τις περιοχές Natura 2000).

Στόχος είναι, μέσω των αποτελεσμάτων των εν λόγω προγραμμάτων, να προσφερθούν νέες και καινοτόμες λύσεις σχετικά με τον τρόπο με τον οποίον μπορούν να ελαχιστοποιηθούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της αλιευτικής δραστηριότητας.

[29] Άρθρο 20, καινοτόμα αλιευτικά εργαλεία, άρθρο 23, πιλοτικά προγράμματα σχετικά με την πλήρη τεκμηρίωση των αλιευμάτων και των απορρίψεων.

Όσον αφορά την περίοδο προγραμματισμού του ΕΤΘΑ (2014-2020), πραγματοποιήθηκαν αναλήψεις υποχρεώσεων συνολικού ύψους 438 038 353 EUR για μέτρα καινοτομίας που σχετίζονται με την αλιεία, ποσό που αντιστοιχεί στο 7,87 % του συνόλου των αναλήψεων υποχρεώσεων του ΕΤΘΑ, με την ακόλουθη κατανομή:

Συνολικά, στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ, 5 592 έργα έλαβαν χρηματοδοτική στήριξη με τη συμμετοχή σχεδόν 2 000 σκαφών.

Μέτρο (άρθρο)	**Αριθμός πράξεων**	**Αριθμός σκαφών που χρηματοδοτήθηκαν βάσει του άρθρου**	**Ανάληψη υποχρεώσεων στο πλαίσιο του ΕΤΘΑ (EUR)**
Άρθρο 26 Καινοτομία	336	130	51 038 696
Άρθρο 28 Συμπράξεις	200	128	54 311 695
Άρθρο 37: Μέτρα διατήρησης και περιφερειακή συνεργασία	373	1	32 563 570
Άρθρο 38: Θαλάσσιο περιβάλλον, προστασία των ειδών	1 774	1 545	23 865 290
Άρθρο 39: Καινοτομία που συνδέεται με τη διατήρηση	195	66	40 103 657
Άρθρο 40 παράγραφος 1 στοιχεία β) έως ζ) και στοιχείο θ): Προστασία και αποκατάσταση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας	2 714	38	236 155 446
Σύνολο:	**5 592**	—	**438 038 353**

Για να στηρίξει την εκπόνηση της παρούσας έκθεσης, το δίκτυο FAMENET κατάρτισε επίσης ενημερωτικά δελτία που παρουσιάζουν ορισμένα παραδείγματα καινοτομίας τα οποία βρίσκονται υπό ανάπτυξη και συνδέονται άμεσα με τους στόχους του κανονισμού[30].

Τα νέα προγράμματα των κρατών μελών στο πλαίσιο του ΕΤΘΑΥ[31] τα οποία εγκρίθηκαν για την περίοδο 2021-2027 προσφέρουν άφθονες ευκαιρίες για τη στήριξη διαφόρων τύπων δράσεων που αποσκοπούν στην έρευνα και την καινοτομία και θα μπορούσαν να στηρίξουν την εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή παροτρύνει τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους προς αυτήν την κατεύθυνση.

Συμπληρώνοντας τα ειδικά μέτρα για την αλιεία, τα κράτη μέλη εξέτασαν επίσης και άλλες ευκαιρίες χρηματοδότησης. Το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα **«Ορίζων Ευρώπη»** (2021-2027) στηρίζει δράσεις έρευνας και καινοτομίας για τη βιώσιμη αλιεία και υδατοκαλλιέργεια. Αυτό περιλαμβάνει, για παράδειγμα, την ψηφιακή μετάβαση που στηρίζει την επιθεώρηση και τον έλεγχο της αλιείας, με στόχο τη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των αλιευτικών εργαλείων, την ελαχιστοποίηση των κλιματικών επιπτώσεων στην αλιεία και την κατανόηση και τη μείωση των παρεμπιπτόντων αλιευμάτων προστατευόμενων ειδών.

Το προηγούμενο πρόγραμμα «Ορίζων 2020», το πρόγραμμα χρηματοδότησης της έρευνας και της καινοτομίας της ΕΕ για την περίοδο 2014-2020, συνέβαλε στη βελτίωση της βιώσιμης αλιείας. Πράγματι, η τελική αξιολόγηση του προγράμματος «Ορίζων 2020», που εγκρίθηκε στις 29 Ιανουαρίου 2024, αναφέρει ότι το ταμείο συνέβαλε σημαντικά στη διασφάλιση κοινωνικού αντικτύπου σε πολλούς τομείς, αποδεικνύοντας έτσι την ευρεία επιρροή και αποτελεσματικότητά του, μεταξύ άλλων στον τομέα της βιώσιμης αλιείας μέσω της βελτίωσης των αλιευτικών μεθόδων και της μείωσης των απορρίψεων, γεγονός που έχει συμβάλλει στην εφαρμογή πιο βιώσιμων αλιευτικών πρακτικών, εξισορροπώντας τα οικονομικά συμφέροντα με τη διατήρηση του περιβάλλοντος.

Τέλος, η **αποστολή της ΕΕ «Αποκατάσταση των ωκεανών και των υδάτων μας έως το 2030»**[32] στηρίζει δράσεις έρευνας και καινοτομίας, για παράδειγμα σε σχέση με τα έξυπνα αλιευτικά εργαλεία που έχουν μειωμένες επιπτώσεις στο περιβάλλον και τους ενεργειακά αποδοτικούς αλιευτικούς στόλους μικρής κλίμακας. Το πρόγραμμα εργασίας της αποστολής για το 2024, το οποίο θα εγκριθεί σύντομα, θα εξακολουθήσει να στηρίζει επιτόπιες δραστηριότητες επίδειξης για τον συνδυασμό της αλιείας και της προστασίας του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κατά τη διαδικασία επίτευξης των στόχων του κανονισμού, τα κράτη μέλη τόνισαν ότι θεσπίζουν εθνικά μέτρα, και ο οικείος τομέας ανέφερε ότι χρησιμοποιούνται ολοένα και περισσότερο εθελοντικά μέτρα, ενώ ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη υπογράμμισαν την ανάγκη συνέχισης των φιλόδοξων στόχων.

Η πρόοδος όσον αφορά την επίτευξη των στόχων του κανονισμού δεν βασίζεται (και δεν θα πρέπει να βασίζεται) μόνο στη θέσπιση παράγωγου δικαίου. Η αύξηση και η ανταλλαγή γνώσεων, η δέσμευση και η συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών και οι εθελοντικές πρωτοβουλίες εξακολουθούν να είναι

[30] Fisheries innovations under the European Maritime and Fisheries Fund 2014-2020 (Καινοτομίες στον τομέα της αλιείας στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Θάλασσας και Αλιείας 2014-2020) — Ευρωπαϊκή Επιτροπή (europa.eu)

[31] Προγράμματα ΕΤΘΑΥ 2021-2027 — Ευρωπαϊκή Επιτροπή (europa.eu).

[32] Mission Ocean and Waters service portal (Διαδικτυακή πύλη υπηρεσιών της αποστολής για τους ωκεανούς και τα ύδατα) | Έρευνα και καινοτομία (europa.eu).

εξαιρετικά σημαντικές και συμπληρώνουν τη θέσπιση κοινών κανόνων μέσω της περιφερειοποίησης. Επιπλέον, οι αλλαγές και οι προκλήσεις της αλιευτικής δραστηριότητας πρέπει να αντιμετωπίζονται με δυναμικό τρόπο, και επομένως είναι απολύτως απαραίτητο να διεξάγονται συνεχείς συζητήσεις και να εξετάζονται τα πλέον κατάλληλα μέτρα.

Η καινοτομία είναι καίριας σημασίας όχι μόνο για τη συμμόρφωση με τους στόχους του κανονισμού, αλλά και για τη διασφάλιση της ανθεκτικότητας και της ανταγωνιστικότητας του αλιευτικού τομέα της ΕΕ ώστε να παρέχονται στους Ευρωπαίους καταναλωτές θαλασσινά προϊόντα εξαιρετικής ποιότητας.

Τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη **επενδύουν στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών** για την επίτευξη των στόχων του κανονισμού. Παρότι αναμένονται σημαντικότερα αποτελέσματα κατά την επόμενη περίοδο, η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη θα πρέπει να συνεχίσουν να συνεργάζονται προκειμένου να εντοπίζουν τους πλέον αποδοτικούς τρόπους για την υλοποίηση και τη συνέχιση της στήριξης της έρευνας στον τομέα των εργαλείων και της καινοτομίας, καθώς και για την ανάπτυξη και τη χρήση τους στην πράξη.

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ Ι: ΣΥΝΟΨΗ ΤΗΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

1. Στρατηγική διαβούλευσης.

Στόχος της διαβούλευσης ήταν να συγκεντρωθούν οι απόψεις των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών κατά την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1241 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 31 παράγραφος 1. Για να διασφαλιστεί η ολοκληρωμένη υποβολή σχολίων, η διαβούλευση με τα κράτη μέλη και τα γνωμοδοτικά συμβούλια συμπληρώθηκε με διαδικτυακή στοχευμένη διαβούλευση.

2. Μεθοδολογία και εργαλεία για την επεξεργασία των δεδομένων.

Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε διέφερε ανάλογα με την τυπολογία των ενδιαφερόμενων μερών των οποίων ζητήθηκε η γνώμη.
Τα κράτη μέλη είναι οι αρμόδιες αρχές για την εφαρμογή και την επιβολή του κανονισμού. Ως εκ τούτου, εστάλη ειδικό ερωτηματολόγιο[33].
Παρομοίως, εφόσον τα γνωμοδοτικά συμβούλια διαδραματίζουν ειδικό ρόλο στη διαδικασία περιφερειοποίησης και λειτουργούν ως κύριοι αντιπροσωπευτικοί φορείς στο πλαίσιο της ΚΑΠ, τους εστάλη ειδικό ερωτηματολόγιο[34].
Η διαδικτυακή διαβούλευση πραγματοποιήθηκε μέσω της πλατφόρμας «EUSurvey»[35]. Στην περίπτωση αυτή, δόθηκε δημοσιότητα μέσω του ιστοτόπου της ΓΔ Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, του ενημερωτικού δελτίου και των κοινωνικών δικτύων της ΓΔ Θαλάσσιας Πολιτικής και Αλιείας, όπως το Twitter.
Και στις τρεις περιπτώσεις, η διαβούλευση ξεκίνησε στις 2 Οκτωβρίου 2023 και διήρκεσε έως τις 24 Νοεμβρίου 2023.
Και στις τρεις περιπτώσεις, δόθηκε η δυνατότητα υποβολής δικαιολογητικών.

3. Αποτελέσματα

Ελήφθησαν απαντήσεις από 18 κράτη μέλη, 5 γνωμοδοτικά συμβούλια και 10 άλλους οργανισμούς (μέσω διαδικτυακής διαβούλευσης).
Δεδομένου του σκοπού της έκθεσης, οι απαντήσεις που ελήφθησαν συνοψίστηκαν και, στο μέτρο του δυνατού, τα ουσιαστικά ζητήματα συμπεριλήφθηκαν στην έκθεση αυτή καθαυτή. Δεδομένου ότι αυτό δεν αναφερόταν ρητά στις επιστολές που εστάλησαν τόσο στα κράτη μέλη όσο και στα γνωμοδοτικά συμβούλια, δεν παρουσιάζονται οι επιμέρους απαντήσεις.
Οι απαντήσεις των κρατών μελών και των γνωμοδοτικών συμβουλίων παρουσιάζονται με την ειδική ένδειξη «ΚΜ»/«ΓΣ». Όταν τα σχόλια προέρχονται από τη στοχευμένη διαδικτυακή διαβούλευση, αναφέρονται με την ένδειξη «ενδιαφερόμενα μέρη».

[33] Επιστολή που εστάλη στα κράτη μέλη στις 2 Οκτωβρίου 2023 [ARES(2023) 6664125].

[34] Επιστολή που εστάλη στα γνωμοδοτικά συμβούλια στις 2 Οκτωβρίου 2023 [ARES(2023) 6664226].

[35] https://oceans-and-fisheries.ec.europa.eu/consultations/targeted-stakeholder-consultation-technical-measures-regulation-fisheries-2023_el.